

เทศน์เช้า วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ฟังธรรมนะ ฟังธรรมๆ ฟังธรรมมันเป็นสัจจะ สัจจะที่ทุกคนต้องแสวงหา ความแสวงหา
เห็นไหม ผลของวิญญูฯ การเกิด แก่ เจ็บ ตายเป็นเรื่องธรรมดา เป็นเรื่องธรรมดา นี่ผลของ
วิญญูฯ

การเกิด การแก่ การเจ็บ การตายเป็นเรื่องปกติ เป็นเรื่องธรรมดา แต่สัจธรรมๆ ไม่เกิด
ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แล้วหัวใจที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายมันก็อยู่กับเรานี่ แต่มันมีกิเลส
ค้นหาความทะยานอยากครอบงำมันไว้

เวลากิเลสค้นหาความทะยานอยากครอบงำไว้ไม่ใช่ครอบงำเรื่องธรรมดานะ มัน
ครอบงำเป็นครอบครวัของมารไง มารมันมีพญามาร ลูกหลานของมาร

เวลาลูกหลานของมาร เวลาเราอยู่ทางโลก ใถ้นั้นมันแค่เด็กๆ แค่ลูกหลานของมัน แค่มมา
ขัดแย้งขัดข่าในชีวิตประจำวันของเรา เราก็อทุกข์เราก็อยากของเราอยู่แล้ว เวลาเราทุกข์เรายาก
ของเราอยู่แล้ว เราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศึกษาธรรมะขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าเป็นสัจจะเป็นความจริงๆ

เวลาความจริงมันใคร่ครวญแล้ว มันวิเคราะห์หิวจัยของมันแล้ว มันก็ได้รับผล รับผลของ
การวิเคราะห์หิวจัยในสัจธรรมอันนั้น เรื่องของลูกของหลานมัน พอเรื่องของลูกของหลานมัน เรา
เท่าทันมัน มันก็สบายใจ มันปล่อยวางๆ ใจ ปล่อยวาง ปล่อยวางแบบโลกๆ ใจ โลกๆ
เพราะอะไร เพราะเรายังมีตัวตนของเราอยู่ไง เพราะเรายังอยู่กับโลกเขา เรายังแข่งขันชิงดีชิง
เด่นกับเขา เรายังมีโอกาสไ้

แต่เวลาจะเอาจริงเอาจังขึ้นมา เวลาไปวัดไปวาขึ้นมา เราไปปฏิบัติ เราตัดขาดจากโลก
ตัดขาดจากโลกไปสู้กับตนเอง เวลาไปสู้กับตนเอง เห็นไหม

เวลาวันพระ วันพระ วันโกนขึ้นมา โดยปกติของผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินะ เขาเอาเข็มขึ้นขึ้น ไป ปกติมันก็ภาวนาอยู่แล้ว ภาวนาอยู่แล้วเพราะอะไร

เวลาทำหน้าที่การงานขึ้นมาเราก็แสวงหาผลประโยชน์ของเราใช่ไหม เราต้องการ ผลประโยชน์ เราต้องการโอกาส เราต้องการกระทำของเราเพื่อประสบความสำเร็จของเรา

เวลาเราไปประพฤติปฏิบัติก็เหมือนกัน เวลาประพฤติปฏิบัติเข้าทางจกกรม นั่งสมาธิ ภาวนา ปฏิบัติบูชาของศีลสมาธิจิตพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เพื่อหัวใจของเรา แต่เพื่อหัวใจของเราไง

เวลาทางโลกเราได้แข่งขันกับเขา นั่นเป็นผลประโยชน์ของเรา เป็นอำนาจวาสนาของเรา ถ้าประสบความสำเร็จ

ในการประพฤติปฏิบัติ ถ้าจิตมันสงบขึ้นมา ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา มันจะเป็นผลของ เราๆ

ทางของฆราวาสเป็นทางคับแคบ อยู่กับโลก เราแข่งขันกับเรื่องทางโลก แล้วเวลาเรา อยากจะประพฤติปฏิบัติ ลูกหลานของมาร ลูกหลานของมารบอกว่า เราเป็นคนดี สวดมนต์ให้ พระทุกวัน เราทำบุญกุศลของเราทุกวันๆ

นี่ไง สิ่งที่เราเองศีลสมาธิจิตพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดกับพระอานนท์ “อานนท์ เธอบอกเขา นะ ปฏิบัติบูชาเราเถิด ปฏิบัติบูชาเราเถิด”

การปฏิบัติบูชาขึ้นมามันวิเคราะห์วิจัยเข้าไปถึงหัวใจของตน ถ้าหัวใจของตน แม้แต่ถ้า เรามีศีลมีธรรมในใจของตน เราอยู่กับโลกขึ้นมา เรามีขวัญและมีกำลังใจที่ดี ถ้าเรามีขวัญและ กำลังใจที่ดี เราทำสิ่งใดมันอ่านวิเคราะห์ทางโลกขาดหมด

แต่ถ้าขวัญและกำลังใจเราไม่ดี ขวัญและกำลังใจของเราโลเล ขวัญและกำลังใจโลเล สังคมครอบงำ เราเป็นขี้ข้า เราแบกรับ เราแบกโลก

แต่ถ้าเรามีสติปัญญา เราก็อยู่กับโลกนั้นแหละ เราต้องอยู่กับโลกเพราะเราเกิดมาจาก โลก เรามีพ่อแม่แม่มีชาติมีตระกูลทั้งสิ้น เราทำหน้าที่การงานของเราเพื่อหัวใจของเรา

แต่เวลามันทุกข์มันยากขึ้นมาในหัวใจของเรา ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นที่พึ่งอาศัย ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบรรเทาทุกข์ๆ ใจ

แล้วเวลาเราแสวงหาๆ เราน้อยเนื้อต่ำใจว่าเราอยู่ทางโลกเราไม่มีโอกาสได้ประพฤติปฏิบัติ เวลาศึกษาธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยากจะเป็นพระอรหันต์ อยากจะสิ้นจากทุกข์ อยากจะวิมุตติสุข เวลามันสุข มันสุขแท้ๆ ใจ เวลามันสุข มันสุขความเป็นจริง เห็นไหม

แต่เวลาสุขแท้ๆ ขึ้นมา เวลาธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารสจี๊ด รสชาติจี๊ดมีคุณค่าในตัวของมันเอง แต่รสทางโลก รสทางโลกมันมีความทุกข์ความระทม มันมีความโศกมีความเศร้า มันมีความหงอยความเหงานะ รสอย่างนั้นมันชอบ ถ้ารสอย่างนั้นมันชอบ เห็นไหม

ทางของฆราวาสเป็นทางคับแคบ คับแคบก็ไปอยู่กับความโศกความเศร้าความหมักหมมในหัวใจอันนั้น เวลาเราอยากจะทำประพฤติปฏิบัติ ทางของสมณะเป็นทางที่กว้างขวางฉันอาหารแล้ว ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเราทานอาหารแล้ว เวลาเข้าไปถึงเรา เพราะว่าอะไร เพราะว่าวัดปฏิบัติ วัดปฏิบัติเขาข้อวัตรปฏิบัติ วัตรปฏิบัติ วัดไม่ร้างๆ

คนเรามันมีข้อวัตรปฏิบัติของเขา เรามีกติกาของเขา ๒๔ ชั่วโมงของเรา ในการทำงานของเราทั้งงานเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา

การเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา คิดว่าเป็นหน้าที่การงานเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ ผลประโยชน์อะไร ผลประโยชน์ของหัวใจใจ

ถ้ามันหายใจเข้านี่ก็ทุกข์ หายใจออกนี่ก็โธนะ มีสติปัญญาเท่าทันใจของตน ถ้าใจของตนมันสงบระงับเข้ามามันจะมีคุณค่าในใจของมัน

แต่เวลาอยู่ทางโลกมันมองไม่เห็น เพราะอะไร เพราะเงาของใจๆ อาการความรู้สึกนึกคิดมันเกิดจากจิตใจ ความรู้สึกนึกคิด อารมณ์เกิดจากจิตทั้งสิ้น แต่ไม่ใช่จิต

ถ้ามันเป็นจิตนะ เวลาอารมณ์ที่มันทุกข์มันยากขึ้นมา เวลามันหายไปแล้ว มันหายไปไหน ถ้ามันเป็นจิต ถ้ามันคิดสิ่งใดแล้ว เวลามันหายไปแล้ว หัวใจต้องหายไปด้วย ถ้ามันคิดถึง

สิ่งนั้นแล้วถ้ามันเป็นจิต มันต้องตายไปพร้อมกับความคิดนั้น ถ้าความคิดนั้นมันตายไปแล้ว แต่ทำไมเรายังมีชีวิตอยู่ละ แสดงว่ามันไม่ใช่อันเดียวกัน มันไม่ใช่อันเดียวกันเพราะอะไร เพราะว่า มันหายไปแล้วเรายังอยู่ไ

แต่เวลามันมา มันครอบงำขึ้นมา มันบีบคั้นขึ้นมา มันบีบคั้นหัวใจเราหนักเรานานนั้นไ เพราะเราไม่เห็นใจของเราไ เราเห็นแต่อารมณ์ไ เห็นแต่สิ่งที่มันบ่อนให้ไ เห็นสิ่งที่มันชักนำ มันไปไ

นี่เวลาจะประพฤติปฏิบัติเขาปฏิบัติอย่างนี้ แต่เวลาปฏิบัติอย่างนี้ เวลาทางโลก ทำสิ่งใด ประสบความสำเร็จ เขาเรียกลาม ลามที่ควรได้ ลามที่ควรได้มันเป็นสัมมาทิฐิถูกต้องดีงาม ลามที่ควรได้ ลามที่ไม่ควรได้ โดยทุจริตสิ่งใดเราไม่เอา เราพยายามหลีกเลี่ยงไ เพราะอะไร

เพราะกุศล อกุศลไ เราต้องการความเป็นกุศล เราต้องการเป็นมงคลชีวิต เราต้องการ ขวัญและกำลังใจที่ถูกต้องดีงาม ถ้ามันเป็นลามที่ควรได้ ลามที่มันเป็นธรรมาภิบาล ลามที่มัน ถูกต้องดีงามขึ้นมา ยิ่งมีมากเท่าไรมันยิ่งส่งเสริมคนนั้นให้เป็นคนดีงามขึ้นมา

แต่ถ้าลามที่ไม่ควรได้ ไปได้สิ่งใดมา สิ่งที่ได้ลามนั้นมา แต่ความติดใจนินทา การนินทา ต่างๆ มันจะตามมาด้วย สิ่งที่ไม่ควรได้เราไม่เอา เราจะเอาแต่สัมมาทิฐิ เอาแต่ถูกต้องดีงาม ของเราเท่านั้น นี่พูดถึงทางโลกที่เราทำของเราไ

ถ้าเรามีสติมีปัญญาอย่างนี้มันมีขวัญและกำลังใจ แล้วทำด้วยความซื่อสัตย์ ใครมีมากมี น้อยไม่สำคัญ สำคัญที่หัวใจมันมีความสุขของมัน สิ่งนั้นมันเป็นเรื่องของอำนาจวาสนาของคน

เวลามาประพฤติปฏิบัติก็เหมือนกัน เวลาหายใจเข้าลึกๆ หายใจออกลึกๆ มันสงบ ระวังเข้ามาหรือไม่ ถ้ามันสงบระวังเข้ามามันมีแต่ความพุ่งชน มันมีแต่ความกังวล มันมีแต่ ความกดดันทั้งสี่ กัดกันเพราะอะไร เพราะอยากไ

เราพยายามหนีครอบครัวของมาร ลูกหลานของมารที่มันยั่วมันเย้าเรา เราก็ล้มลุก คลุกคลานไปแล้ว แล้วเราจะมาหาหัวใจของเราให้เจอไ ถ้าหาหัวใจของเราให้เจอขึ้นมา เวลา จิตมันสงบเข้ามามันเป็นความมหัศจรรย์ มหัศจรรย์ มหัศจรรย์ ของที่มันอยู่กับเราละ หัวใจมันมี คุณค่ามาก หัวใจนี้มีมหัศจรรย์มาก หัวใจนี้เป็นสิ่งที่มีชีวิตไ

ทางการแพทย์ ร่างกายของเรามันมีพลังงาน มันมีไฟฟ้า มันมีทุกอย่างเลย แล้วเวลาหัวใจที่มันส่งประจุเข้ามาเป็นตัวของมัน มันจะมีคุณค่ามากกว่าทางการแพทย์ที่เขามีการค้นคว้าขนาดไหน

ทางการแพทย์ เวลาคนตายไป คนเกิดมา มีธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ ธาตุ ๔ ไฉน น้ำ ลม ไฟ พลังงานที่มันเผาผลาญอยู่นั่นละ ดูสิ คลื่นสมอง เวลาพลังไฟฟ้าที่ควบคุมร่างกายนี้ไง เวลาความคิดใจ นี่มันเรื่องโลกๆ ทั้งนั้นนะ ถ้าจิตสงบมามันไม่เกี่ยวเลย มันเป็นเรื่องของนามธรรม เรื่องของจิต จิตที่มันเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในวัฏฏะที่มันเป็นเราอยู่นี้ ที่ว่ามีคุณค่า มีศักดิ์ศรี มีสิ่งที่คุณยกย่องสรรเสริญ แต่มันทุกข์มันยากทั้งนั้นนะ

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ชนะตนคนเดียวประเสริฐที่สุด

ชนะเรา นี่ชนะเรา ชนะครอบครัวของมารทั้งหมดเลย เวลาจิตสงบๆ ขึ้นมา จิตสงบขึ้นมากิเลสมันสงบยุบยุบไปชั่วคราว พอจิตสงบเข้ามามันเป็นเอกเทศ มันเป็นศักดิ์ศรี มันเป็นธาตุรู้ เป็นจิตของเราที่เด่นขึ้นมาเป็นอิสระ

พอเป็นอิสระขึ้นมามันพ้นจากครอบครัวของมารชั่วคราวๆ เพราะชั่วคราวแค่นี้ไง ทำต่อเนื่องของเราๆ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินะ ผู้ที่ปฏิบัติปฏิบัติบูชาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พอเป็นสมาธิ จิตมันตั้งมั่นเป็นอิสรภาพ มันมหัศจรรย์ มหัศจรรย์ “โอ้! นิพพานเป็นเช่นนี้เอง นิพพานเป็นเช่นนี้เอง”

นิพพานอะไรของเอ็ง นั่นนะตอของจิต นั่นนะตัวมันแท้ๆ เลย แต่ตัวมันแท้ๆ มันต้องเอามาวิเคราะห์วิจัยแยกแยะของมัน เห็นถูกเห็นผิดขึ้นมาแล้วมันจะปลดปล่อยมาเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา สัม เปลือกสัมผัส เปลือกสัมผัสต้องปกทิ้ง เนื้อสัมผัส เนื้อสัมผัสถ้าเขาค้นนะ เขาเอาแต่น้ำ แม้แต่กากเขาก็ทิ้ง

นี่ก็เหมือนกัน วิเคราะห์วิจัยขึ้นมา สิ่งทีวิเคราะห์วิจัยขึ้นมา สิ่งทีมันหมักหมมมาในหัวใจ ใจ ดูสิ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “เราเป็นไก่ตัวแรกที่เจาะฟองอวิชชาออกมา”

เปลือกไข่ อวิชาที่มันครอบงำหัวใจนี้ แล้วมันเป็นธรรมชาติ เป็นผลของวิญญะ มันเป็นสัจจะข้อเท็จจริง ไม่มีใครไปตบแต่งไปสร้างขึ้นมา เพราะมันเป็นธรรมชาติที่มันมีอยู่อย่างนั้นนะ แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาท่านตรัสรู้ท่านเจาะเปลือกไข่

เปลือกไข่ๆ เห็นไหม ถือพรหมจรรย์ทางโลก ถ้าถือพรหมจรรย์ ไข่ไม่มีเชื้อ ถ้าเป็นของเรา ไข่มีเชื้อ เรามีครอบครัวของเรามันมีเชื้อมีไข่ขึ้นมา มันสร้างภพสร้างชาติของมันไป

นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันไปพบไปเห็นของมัน มันมหัศจรรย์ มหัศจรรย์อย่างนั้นนะ แล้วถ้ามหัศจรรย์ของมันนะ มหัศจรรย์ นี่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใน ปัจจุบันตั้งสันติภูมิจิโก รู้จำเพาะตน รู้ในหัวใจของคนนั้น

ผู้ที่เป็นชาวพุทธ ถ้าวัดบ้าน วัดบ้านไปวัดไปวาก็เป็นพิธีกรรม เป็นวัฒนธรรมประเพณี คำว่า “วัฒนธรรมประเพณี” มันก็เป็นกระพี้เป็นเปลือกให้ต้นไม้นี้เข้มแข็ง แล้วเปลือกต้นไม้มันมีมากกว่า เพราะมันอยู่รอบนอก

นี่ก็เหมือนกัน ประเพณีวัฒนธรรมรักษาพระพุทธศาสนาไว้ ตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานมา สงฆ์ไม่ขาดจากโลกนี้เลย ถ้าสงฆ์ขาดจากโลกนี้ บวชมาไม่ได้ ดูสมัยโบราณ สมัยอาณานิคม เวลาลังกาเขาไม่มีพระ เขาก็มาขอจากสยาม เวลาสยามขึ้นมา ยุบยับขึ้นมา ก็ไปขอจากลังกา นี่มันต่อเนื่องกันมาๆ

นี่พูดถึงว่าปัญหาทางโลก โลกเป็นประเพณีวัฒนธรรมที่สืบต่อกันมาๆ เวลาสืบต่อกันมา ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา ศีล สมาธิ ปัญญา

ถ้าใครมีศีลแล้วมันเป็นสัมมาทิฐิความถูกต้องดีงามขึ้นมา มันทำสิ่งใดแล้วไม่เกิดवाद เกิดระแวง เวลาเราพิจารณาของเรา เรามีความรู้สึกนึกคิดขึ้นมา มันตกใจ มันหวาดมันระแวง มันวิตกกังวลไปหมดเลย

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าศีลเราบริสุทธิ์ เราทำถูกต้องดีงาม ถูกต้องดีงามโดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ถ้าเราไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ในสังคมนั้นมันบิดเบี้ยวไป เราก็แสวงหาของเรา เวลาครูบาอาจารย์ ท่านทักท้วงกรรมๆ มาบวชช้าๆ บวชช้าเพื่อหาความบริสุทธิ์สะอาดของตน หา

ความแน่นอนของตน เพราะความแน่นอนของตน แน่นอนจากเปลือก แน่นอนจากประเพณี
วัฒนธรรม แล้วถ้ามาฝึกหัดปฏิบัติธรรม

วัดป่า วัดบ้าน วัดบ้านก็ศึกษาเป็นประเพณีวัฒนธรรมขึ้นมา ขนาดเป็นประเพณี
วัฒนธรรมนะ เป็นที่แหล่งศึกษานะ ศึกษานี้เป็นปริยัติ ศึกษามาให้เราเข้าใจว่าพุทธะเป็น
อย่างไร พระพุทธศาสนาสอนเรื่องอะไร นี่ไง ไปทำบุญๆ ก็ทำบุญกับพระใช้ไหม พระเป็นเนื้อนา
บุญของโลก

พระที่เป็นครูบาอาจารย์ของเราที่อยู่ในป่าในเขาท่านไม่สนใจเรื่องอย่างนี้เลย ท่านหลบ
ท่านหลีกของท่านด้วย ท่านไม่ต้องการสิ่งนั้นให้มาทับถม ถ้าทับถมขึ้นไปมันติดมันข้อง เวลามัน
ติดมันข้อง มันแสวงหาขึ้นมาอะ กิเลส ลองไปเขียนมันสิ ไปส่งเสริมมันสิ โอ้ย! มันฟู ฟู ฟูเลยละ
ท่านตัดทิ้ง ตัดทิ้ง ตัดทิ้ง เพราะอะไร

เพราะเราต้องการสิ่งที่ดีกว่านั้น เราต้องการชนะหัวใจของเราเอง ชุดงค์วัตรๆ อยากสิ่งใด
ไม่เอาอย่างนั้น

หลวงปู่หล้า หลวงปู่หล้าอยู่นองผือ ชุดงค์ด้วย แล้วสิ่งใด เขาใส่บาตรสิ่งใดมา ถ้าเป็น
อาหารถูกต้องดีงามท่านจับโยนทิ้ง โยนทิ้ง โยนทิ้งเลย ถ้ามันอยากกิน ไม่ให้กิน

ความอยากเกิดจากเรา นี่กิเลสเวลามันเกิด นี่ไง อาการของจิต ความคิดไม่ใช่จิต เวลา
ความรู้สึกอารมณ์มันเกิดขึ้น ไม่เอา ไม่เอา โยนทิ้ง โยนทิ้ง

เราทำได้หรือเปล่า นั่นนะเขาทำเพราะอะไร ประชดประชันหรือ...ไม่ใช่

ปฏิกิริยาหนะ อยู่ในป่าในเขา สิ่งที่เขาแสวงหามาด้วยน้ำพักน้ำแรงของเขาทั้งชีวิต แล้ว
เขาทำของเขาด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ ใส่บาตรมา ตกบาตรมา แล้วเอาของเขาไปป่าทิ้งทำไม

เราเอาของเขาป่าทิ้งเพื่อควบคุมกิเลสค้นหาความทะยานอยากที่มันชอบ สิ่งนั้นมัน
เกิดขึ้น

นี่ไง เวลาหลงศรัทธาๆ

นี่ฉลองธรรม สัจธรรมที่มันเกิดขึ้นไง สิ่งใดที่ปรารถนา สิ่งใดที่ต้องการ โยนทิ้ง โยนทิ้ง นี่ไง เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านจะมาฝึกหัดตัวท่านมาให้มันเข้มแข็งสิ่งนั้นขึ้นมา

พอมันโยนทิ้งแล้ว ถ้ามันชนะ มันเห็นโทษของมัน เห็นโทษอะไร เพราะไปบำรุงปอบกิเลสตัณหาความทะยานอยากคือความอยากนั้น แล้วไปบำรุงบำเรอมัน ครั้งต่อไป “แห่ม! ฉันเป็นพระที่มีชื่อเสียง เขาต้องให้เป็น ๒ เท่า ๓ เท่า” ปอบตัวนั้นมันจะใหญ่ขึ้น ใหญ่ขึ้น ใหญ่ขึ้น

เวลาท่านโยนทิ้งๆ ท่านไม่ให้ปอบมันกิน พอไม่ให้ปอบมันกินแล้ว พอเข้าทางจงกรรมมันเสียดาย ตอนเช้าเห็นแล้วโยนทิ้งไปก็ยังคิดแล้วรอบหนึ่งนะ พอฉันเสร็จแล้วไปทางจงกรรมมันยังเสียดาย “แห่ม! ถ้าตอนนั้นถ้าได้เอามาเปิดดูมันคืออะไร แล้วฉันแล้วมันจะอ่วยแคไหน” มันยังตามไปหลอกในทางจงกรรมอีกนะ นี่มันต้องพิจารณาของมัน เห็นไหม นี่กว่าจะชนะด้วยเหตุด้วยผลไง

ถ้าชนะด้วยเหตุผลนะ เวลามันปล่อยวางหมดเลย

ถ้าฉันไปแล้ว ตอนนี้นั้นก็อยู่ในกระเพาะ กระเพาะมันก็ย่อยไปหมดแล้ว มันเป็นอดีตไปแล้ว เอ็งจะไปคิดอะไรของเอ็งอีกนะ ถ้าปัญญามันทันๆ เห็นไหม นี่เวลาเขาจะฝึกหัดฝึกฝนของเขาเพื่อประโยชน์กับเขา

อุดมคติเป็นเครื่องขัดเกลา เป็นเครื่องจะให้เราจับกิเลสได้ เป็นเครื่องให้เรารู้เราเห็นเท่าทันมัน ถ้าไม่เท่าทันมันก็หลอกอยู่อย่างนี้

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราจะไม่ดำริถึงเจ้า เจ้าจะเกิดบนหัวใจของเราอีกไม่ได้เลย”

ความคิด แล้วดำริ “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา” เราดำริ จะคิดอะไรมารมันก็เกิดมาเบื้องหลัง แล้วเราจะทันมันไหม

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทวนกระแสดกลับ ทวนกระแสดกลับให้ไปเห็นมันไง

นี่ไม่รู้จักกิเลส ไม่เห็นกิเลส จะฆ่ากิเลสได้อย่างไร

“อู้อู! เป็นพระอรหันต์ชำระล้างกิเลส นอนตื่นขึ้นมา”

อย่างนั้นเวลาคนฆ่าตัดเขาวางยา พอมันฟื้นจากสลบมันก็เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน

ไม่มีหรอก ที่ไหนไม่มีเหตุ ที่นั่นไม่มีผล ไม่มีการกระทำ ไม่รู้เท่าทันมัน จะเอาผลมาจากไหน

ถ้ามันรู้เท่าทันกิเลสแล้วจับกิเลสขึ้นมามันพลิกมันแพลงไป ยถาภูตัง ชำกิเลสมันตายไป เวลามันเกิดญาณทัสสนะเห็นว่ากิเลสตาย

แต่เขาบอกไม่มี ไม่รู้จัก นี่ไง ปฏิบัติธรรม รู้ธรรม มีคุณธรรม

ภาคปริยัติ การศึกษามา ศึกษาทำให้เกิดจินตนาการต่างๆ มันเรื่องของเขา อันนี้มันก็อยู่ที่วาทสนานะ วาทนาของคนที่มีอำนาจวาสนาเขาจะตรวจสอบๆ ตลอด อย่างเช่น หลวงตาท่านไปอยู่บ้านฝื่อ เวลามันพิจารณาไป เติญจกรมอยู่มันปล่อยวาง ปล่อยอารมณ์หมดเลย แล้วก็ส่าย คือว่ามันก็คิดแล้วมันก็ปล่อย “อย่างนี้ไม่ใช่พระอรหันต์หรือ”

ท่านบอกว่าไม่เอา คำว่า “อย่างนี้” คือสงสัย คำว่า “สงสัย” นะ นี่เขาตรวจสอบ

แม้แต่ว่ามันผูกขึ้นมาในกลางหัวใจเลยนะ “อย่างนี้ไม่ใช่พระอรหันต์หรือ เราเป็นพระอรหันต์แล้วนะ เราจับกิเลสแล้วนะ”

ถ้าเป็นคนที่มีวาสนาเขาจะตรวจสอบ ไม่เชื่อ มันไม่มีเหตุผลนะ ถ้ามันจะเป็น เป็นอย่างไร มันจะเป็น เป็นเพราะอะไร มันได้จับต้องอะไร แล้วมันได้ทำลายอะไร แล้วมันวางอะไร มันได้สมุจเฉทฆ่าอะไร อะไรที่มันขาดไป สิ่งที่มันขาดไปๆ กิเลสมันขาดไปมันขาดอย่างไร

ยถาภูตังมันขาด เกิดญาณทัสสนะ เกิดญาณหยั่งรู้ในตัวของมันเอง นี่ถ้ามันเป็นจริง

พลังงานไง ดุติ เวลาเขาเจาะน้ำมันดิบ เวลาถ้ามันเจอที่ไหนมันพุ่งขึ้นมาเลย ถ้าหาไม่เจอ เจาะไม่ได้ ไปเจาะเถอะ แม่น้ำจืดยังหาได้ยากเลย อย่างว่าแต่น้ำมันดิบ

นี่ก็เหมือนกัน เกิดยถาภูตัง เกิดญาณทัสสนะ นี่ไง เพราะเจาะโดนที่ไง เพราะสังขารมันถึงที่ของมัน มันเข้าไปสู่สังขารอันนั้น เห็นไหม ถ้าเข้าสู่สังขารอันนั้น มันเกิดจากใจอันนั้น

แล้วมันเกิดมาจากไหนละ

ตำราณะ ก็เป็นพระไตรปิฎก เป็นหนังสือ หลวงตาท่านบอกเลยนะ ปลวกมันยังกินเลย มันกินตำราไปหมดเลย มันยังไม่รู้อะไรเลย

เราศึกษามากก็ศึกษามาแค่ตำรา เวลามันเจาะมากลางที่หัวใจนี้ไง เราชวนขวายมาวัดมา วาเพื่ออะไร เพื่อบุญกุศลของเราใช่ไหม นี่ไง ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก ผั่งไว้ในดิน ผั่งไว้ในดิน บุญกุศลที่เราได้สร้างนี้ฝังลงไปไนใจนั้น

เจตนาที่มันชวนขวายกันมา สิ่งที่เราแสวงหากันมาแล้วเรามาเสียสละออกไป สิ่งที เสียสละออกไปคือวัตถุ สิ่งที่ได้มาคือบุญกุศลของเรา แล้วฝังลงไปทีใจนั้น นี่พูดถึงทาน

ศีล คือความปกติของใจ เวลาภาวนาขึ้นมาเกิดคุณธรรมขึ้นมาในหัวใจ นั่นนะใจมันเป็น เองเลย นี่ไง ถ้าใจมันเป็นเอง

จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เกิดในชาติปัจจุบันนี้เราก็กเกิดเป็นเรา เกิดเป็นเราเพราะ มีบุญกุศลที่ได้ทำมา บุญกุศลที่เกิดในสถานะความเป็นมนุษย์ การเกิดเป็นมนุษย์นี้มีคุณค่า มาก

แต่ทางโลก การเกิดเป็นมนุษย์แล้วต้องปากกัดตีนถีบ ต้องแสวงหา มันทุกข์ๆ ทั้งนั้น เลย แต่ผลของการเกิดมันต้องเกิดอยู่แล้ว เพราะอะไร เพราะมันมีหัวใจ มันมีธาตุรู้ มันมี พลังงาน พลังงานตัวนี้มันต้องไปตามธรรมชาติของมัน

แต่ในปัจจุบันนี้เราก็คมาศึกษา ศึกษาแล้วธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทวนกระแสกลับก็กลับเข้าไปสู่พลังงานตัวนั้น เข้าไปสู่พุทธะอันนั้น ถ้าเข้าไปสู่พุทธะอันนั้น แก้ไขที่พุทธะอันนั้นได้ นั่นจะเป็นสมบัติของเรา เป็นปัจเจกัตถ์ เป็นสันติภูมิวิโก เป็นพระไตรปิฎก เป็นตำรับตำราที่เราศึกษาจากธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาแล้วประพฤติ ปฏิบัติขึ้นมาจนเป็นปัจเจกัตถ์ เป็นสันติภูมิวิโก กลางหัวใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินั้น เอวัง